

ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΤΙΜΕΣ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

(1η και 2η ώρα)

Μιχάλης Τζούμας

Σχ. Συμβ. κλ. ΠΕ03

Σχέδιο Μαθήματος, δυο διδακτικές ώρες

στις Απόλυτες Τιμές – Α' Λυκείου

Στόχοι

- Να ορίζουν οι μαθητές την απόλυτη τιμή και την απόσταση δυο σημείων.
- Να αναγνωρίζουν την ποσότητα που αναπαριστάνει η απόλυτη τιμή.
- Να βρίσκουν την απόσταση δυο σημείων.
- Να επιλύουν απλά και συνθετότερα προβλήματα με απόλυτες τιμές.

Προαπαιτούμενες γνώσεις – έλεγχος

- Ο άξονας των πραγματικών αριθμών.

Απόλυτη τιμή

Δίνονται οι αριθμοί: $2, -2, 3, -3, 1, 1.5, \sqrt{2} \approx 1.41, \sqrt{7} \approx 2.65, -\sqrt{5} \approx -2.24, x$ κάποιος θετικός, a κάποιος αρνητικός.

Ζητάμε:

1. Να μπουν οι παραπάνω αριθμοί σε άξονα.
Θυμίζουμε ό,τι έμαθαν, δηλ. ότι:
    - α. η απόσταση των σημείων του άξονα, που παριστάνουν τους αριθμούς, από την αρχή είναι η απόλυτη τιμή του αριθμού.
    - β. το $(-)$ σημαίνει ο αντίθετος ενός αριθμού.
  2. Να βρεθεί η απόστασή τους από την αρχή.
- 2α. ή ζητάμε να συμπληρωθούν οι ισότητες:
 $|2| = \dots, |-2| = \dots$, κλπ.
- και δίνουμε τον ορισμό.

Ο ορισμός

$$|x| = \begin{cases} x, & x \geq 0 \\ -x, & x < 0 \end{cases}$$

ή με λόγια

απόλυτη τιμή ενός αριθμού είναι: $\begin{cases} \text{ο αριθμός, όταν είναι θετικός ή μηδέν} \\ \text{ο αντίθετός του, όταν είναι αρνητικός.} \end{cases}$

Παράδειγμα: Να απλοποιηθούν οι παραστάσεις

$$\star \quad |-5| = \dots, \quad |\sqrt{5} - 5| = \dots, \quad |\pi - 3| = \dots, \quad |3 - \sqrt{7}| = \dots$$

$$\star\star \quad |x - 2|, \quad |x + 3| + 5, \quad |x + 1| + |x - 2|, \quad \frac{|x|}{x}.$$

Απόσταση

Δίνονται τα σημεία: $A(1)$, $B(3)$, $\Gamma(-3)$, $\Delta(-5)$, $N(x)$, $M(y)$, x κάποιος θετικός, y κάποιος αρνητικός.

Ζητάμε:

- Την απόσταση: $d(A, B)$, $d(\Delta, \Gamma)$, $d(\Gamma, \Delta)$, $d(B, M)$, $d(\Gamma, N)$, $d(M, N)$.
Ορίζουμε την απόσταση δυο αριθμών
$$d(x, y) = |x - y| = d(y, x)$$
- Να προσδιορίσουν, στο άξονα, που βρίσκεται το σημείο x ,
ώστε: 1) $d(x, 3) < 1$, 2) $|x - 4| < 0.2$, 3) $|x + 3| < 0.1$,
4) $|x + 1| > 2$.

Δραστηριότητα

Δίνονται τα σημεία: $A(1)$, $B(2)$, $M(x)$, με $1 \leq x \leq 2$.

A) Ζητάμε:

- 1) Τι παριστάνουν τα: $|x - 1|$, $|x - 2|$, $|x - 1| + |x - 2|$.
Αλλάζουμε τη θέση του $M(x)$. Τώρα $x \leq 1$ ή $2 \leq x$
- 2) Όμοιο με το 1).
- 3) Να βρεθεί η ελάχιστη τιμή της $|x - 1| + |x - 2|$ και τότε παρουσιάζεται.

Δραστηριότητα

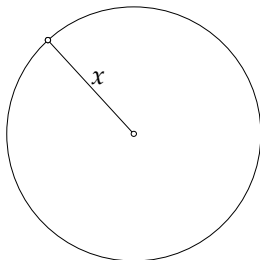
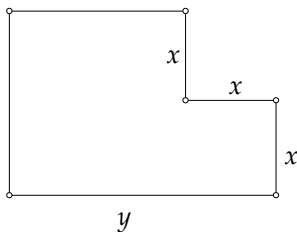
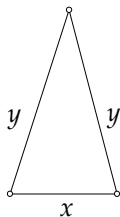
Δίνονται τα σημεία: $A(1)$, $B(2)$, $M(x)$, με $1 \leq x \leq 2$.

B) Ζητάμε:

- 1) Τι παριστάνουν τα: $|x - 1|$, $|x - 2|$, $||x - 1| - |x - 2||$.
Αλλάζουμε τη θέση του $M(x)$. Τώρα $x \leq 1$ ή $2 \leq x$
- 2) Όμοιο με το 1).
- 3) Να βρεθεί η ελάχιστη και η μέγιστη τιμή της $||x - 1| - |x - 2||$ και τότε αυτές παρουσιάζονται.

Προβλήματα

- A) Να λυθούν γεωμετρικά οι εξισώσεις: 1) $|x - 1| = |x + 3|$,
2) $|x - 2| = 2|x + 1|$
- 2) Αν $|x - 2| < 0.1$ και $|y - 4| < 0.2$, να εκτιμήσετε την τιμή της περιμέτρου στα παρακάτω σχήματα:

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ !!!!!!!!!!!!!!!